

Diagnostiskt centrum

Klinisk kemi och transfusionsmedicin
Fysiologiska kliniken

Klinisk mikrobiologi
Smittskydd och Vårdhygien

Klinisk patologi
Vävnadscentrum

DC-nytt

2023-02-03

Klinisk kemi och transfusionsmedicin informerar

1. Nya instrument på Klinisk kemi i Västervik fr.o.m. 2023-02-09

Torsdag 9 februari startar den nya analysplattformen i Västervik. Det innebär byte från leverantören Beckman för de allmänkemiska analyserna till instrument från Roche. För de immunkemiska analyserna sker ingen större förändring då vi tidigare haft Roche och vi fortsätter således med nya instrument från Roche.

Bytet från Beckman till Roche visar mycket god överensstämmelse och vi ser endast mindre metodskillnader.

Övriga förändringar vid start vecka 6:

- Fenytoin läggs ner i Västervik. Skickas ihop med konsultremiss till Linköping.
- Ny analys, P-Östradiol i Västervik.
- P-Digoxin kommer bara att analyseras i Kalmar.
- Start av P-LDL-kolesterol med direktmetod ersätter det beräknade LDL.
- Start av P-non-HDL-kolesterol i länet. Non-HDL är en beräkningsanalys som kommer ingå i gruppen Lipidstatus. Den är alltså inte beställningsbar som enskild analys utan fås endast om man beställer gruppen Lipidstatus i Cosmic.
- Byte av rör från serum till plasma (till LiHeparin-rör) för följande analyser: Testosteron, FSH, Karbamazepin, LH, Prolaktin, Valproat, Prolaktin lågmolekylärt, Progesteron och SHBG.
- Etiketterna för urinalyser på våra nya instrument kommer att ändras till det nya urinröret: Urinrör 7 mL rund botten 104391. Gäller för urinalyserna med lidext 0042,0043,0049: Albumin, Kreatinin, Alb/Krix, Natrium, Kalium, Kalcium, Urea, Kalcium/Krea kvot samt dygnsmätningar av de analyser som kan beställas så av de som räknats upp. Urinbägare med överföringskanyl 104392.

2. Vi inför en ny analys; P-non-HDL-kolesterol i Lipidstatus i Cosmic

Den Europeiska kardiologföreningen (ESC) har uppdaterat sitt tidigare verktyg för att uppskatta kardiovaskulär risk till det nya SCORE2. En förbättring är introduktionen av en ny analys: non-HDL-kolesterol.

För vuxna och barn gäller:

P-non-HDL-kolesterol = P-Kolesterol -(minus) P-HDL-kolesterol. Non-HDL-kolesterol anses ge ett samlat mått på de aterogena lipiderna och är således en bättre markör jämfört med de tidigare använda. Vid bland annat en hög triglyceridnivå eller vid diabetes mellitus ökar

risken för att den beräknade LDL-kolesterol-nivån inte blir korrekt. Non-HDL-kolesterol kan då vara av speciellt värde som komplement vid riskbedömning.

Vid beställning av P-Kolesterol och P-HDL-kolesterol beräknas automatiskt P-non-HDL-kolesterol. Patienten behöver inte vara fastande vid provtagning.

Referensintervall för non-HDL-kolesterol:

Kvinnor:	18-29 år	1,6-4,7 mmol/L
	30-49 år	1,9-5,1 mmol/L
	>50 år	2,4-6,2 mmol/L
Män:	18-29 år	1,7-5,0 mmol/L
	30-50 år	2,0-6,1 mmol/L
	>50 år	2,5-6,2 mmol/L

Målvärden för non-HDL-kolesterol som motsvarar de som gäller för LDL-kolesterol:

Riskenivå	Non-HDL-kolesterol	LDL-kolesterol
Måttlig risk	3,4 mmol/L	2,6 mmol/L
Hög risk	2,6 mmol/L	1,8 mmol/L
Mycket hög risk	2,2 mmol/L	1,4 mmol/L

Referenser:

1. Brunström et al. Score2-ett uppdaterat verktyg för att skatta kardiovaskulär risk. Läkartidningen. 2021;118:21164.
2. Ridefelt et al. Age- and sex-specific reference values for non-HDL cholesterol and remnant cholesterol derived from the Nordic Reference Interval Project (NORIP). Scand J Clin Lab Invest. 2019;79:39-42.
3. Visseren et al. 2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice. Eur Heart J 2021;42:3227–3337.

Innehållsansvarig:

[Tom Lundahl](#), överläkare, Klinisk kemi och transfusionsmedicin

3. Nya analyser; P-Aldosteron, P-Renin och Aldosteron/Renin kvot

Fr.o.m. torsdagen 9/2 blir dessa analyser internt tillgängliga för paketbeställning i Cosmic (ny lidextension 0121). Analyserna kommer att utföras på DiaSorins Liaison-instrument 1 gång/vecka. Indikation för analys inkluderar utredning av hyperaldosteronism vid misstanke om sekundär hypertoni.

För mera information om analyserna vänligen se våra [Provtagningsanvisningar](#).

Vi har tidigare skickat dessa båda analyser för extern analys i Region Skåne. Observera att nivåer för P-Aldosteron inte är jämförbara med nivåer mätta vid Klinisk kemi i Lund (nivåer grovt 50% högre med vår Liaison-metod), medan nivåer för P-Renin är jämförbara.

Referensintervall för bägge analyser och kvoten P-Aldosteron/P-Renin kommer att medfölja resultat och är de som används exempelvis i Region Östergötland och på Karolinska Universitetslaboratoriet.

Innehållsansvarig:

[Ivar Tjernberg](#), överläkare, Klinisk kemi och transfusionsmedicin